

УДК 620.9:332.1

ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

POWER SAFETY AS CONSTITUENT OF NATIONAL SAFETY OF UKRAINE

М.П. Буданов

*Навчально-науковий інститут «Українська інженерно-педагогічна академія»
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (м. Харків)*

M.P. Budanov

*An educational-scientific institute is the "Ukrainian engineer-pedagogical academy"
V. N. Karazin Kharkiv National University (Kharkiv)*

Одним із основних критеріїв ефективності функціонування держави є її здатність забезпечити національну безпеку. Забезпечення національної безпеки – одне з основних завдань енергетичної політики держави. Енергетична безпека є однією із найважливіших складових, як для національної безпеки України, так і для економічної безпеки [1].

Національна енергетична безпека – частина національної безпеки країни, яка залежить від енергетичного фактора, забезпечення кількості (обсягу), якості (економічності та надійності) та конструктивності (організованості) енергопостачання споживачів.

Безпека – це такий стан складної системи, коли дія зовнішніх і внутрішніх факторів не призводить до погіршення системи або неможливості її функціонування та розвитку.

Стратегія також передбачає:

– незалежність держави у формуванні та реалізації внутрішньої та зовнішньої політики у сфері енергетики;

– забезпечення реалізації національних інтересів, що на практиці означає, зокрема, запобігання посиленню залежності України від зовнішніх постачальників, забезпечення належного рівня диверсифікації енергетичних ресурсів та технологій, зростання обсягів видобування природного газу та інших видів енергоресурсів, запровадження дієвих механізмів державно-приватного партнерства для забезпечення енергетичної безпеки, започаткування постійно діючого формату Україна – ЄС та Україна – НАТО з обговорення питань забезпечення регіональної енергетичної безпеки та створення нормативно-правової бази.

Основними цілями держави у сфері забезпечення енергетичної безпеки є [2]:

– забезпечення внутрішнього та зовнішнього попиту на енергетичні

ресурси, здатність задовольнити потреби народного господарства в енергоресурсах;

- ефективно та бережливо використання енергетичних ресурсів;
- максимальна стійкість ПЕК до негативних внутрішніх та зовнішніх факторів, які можуть вплинути на забезпечення національної безпеки держави.

Крім цього, можна виділити такі принципи забезпечення енергетичної безпеки України:

- державний контроль генерації та транспортування енергоресурсів;
- енергозбереження та підвищення енергетичної ефективності народного господарства;
- використання альтернативних та відновлюваних джерел енергії;
- зниження екологічного навантаження на довкілля;
- надійність енергозабезпечення народного господарства.

На сьогодні українські та зарубіжні вчені дають такі основні визначення та поняття енергетичної безпеки.

Енергетична безпека країни – це впевненість у наявності, доступності та можливості стабільно отримувати паливо та енергію належної якості як щодня за звичайних умов, так і у разі надзвичайних обставин. Іншими словами, енергетична безпека – це захищеність держави, її громадян та економіки від дефіциту енергії [3].

Енергетична безпека – це стан захищеності країни, її громадян, суспільства, держави, яка їх обслуговує від загроз надійному паливо- та енергозабезпеченню. Ці загрози визначаються як зовнішніми (геополітичними, макроекономічними, кон'юнктурними) факторами, так і власне станом та функціонуванням енергетичного сектору України [4].

Таким чином, розглянуті підходи до структурування енергетичної безпеки мають значні відмінності та характеризуються суттєвими протиріччями. Звідки випливає, що ці визначення є надто загальними та не повною мірою відображають важливість зовнішньоекономічних відносин для ПЕК України.

Забезпечення енергетичної безпеки України є необхідною умовою для підтримки необхідного рівня національної та економічної безпеки на основі ефективного використання паливно-енергетичного потенціалу країни.

На підставі проведеного аналізу можна визначити енергетичну безпеку як здатність паливно-енергетичного комплексу країни на основі ефективного використання внутрішніх та зовнішніх ресурсів забезпечувати сталий розвиток економіки країни, надійне енергопостачання суб'єктів господарської діяльності та населення в даний час та в перспективі, а також здатність реалізовувати свою стратегію на світовому ринку.

- [1] Кордон М. В. Енергетична безпека України як складова національної безпеки / М. В. Кордон // Інтермарум: історія, політика, культура. – 2018. – № 5. – С. 332–340.
- [2] Енергетична безпека України: методологія системного аналізу та стратегічного планування : аналіт. доп. /загаг. ред. О. М. Суходолі. Київ : НІСД, 2020. 178 с.
- [3] Дзядикевич Ю. В. Енергетична безпека України та її складові / Ю. В. Дзядикевич // Інноваційна економіка. – 2014. – № 6. – С. 5–13.
- [4] Шевченко О. А. Енергетична безпека як невід’ємний елемент забезпечення економічної безпеки держави в стратегіях національної безпеки України / О. А. Шевченко // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право. – 2021. – Вип. 67. – С. 163–168.

УДК 005.96:316.346:004

ПЕРЕХІД ДО ІНКЛЮЗИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У РЕАЛІЯХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОГРЕСУ

TRANSITION TO INCLUSIVE PERSONNEL MANAGEMENT IN THE REALITIES OF GLOBALIZATION AND TECHNOLOGICAL PROGRESS

Я.І. Величко, Д.О. Макаров

Харківський національний автомобільно-дорожній університет (м. Харків)

Y.I. Velychko, D.A. Makarov

Kharkiv National Automobile and Highway University (Kharkiv)

У сучасному динамічному світі управління персоналом вимагає інноваційного підходу, зокрема інтеграції інклюзивних практик. Це стає особливо важливим у контексті глобалізації та технологічного розвитку, які змінюють характер робочих місць і культурну різноманітність організацій. Інклюзивне управління персоналом не тільки сприяє залученню та збереженню талантів, але й відіграє ключову роль у підтримці інновацій та загальної конкурентоспроможності підприємства.

Концепція інклюзивного управління персоналом обертається навколо інтеграції різноманітних і комплексних стратегій на робочому місці, щоб гарантувати, що всі працівники відчують цінність і підтримку. Цей підхід ґрунтується на фундаментальному переконанні, що різноманітна робоча сила приносить безліч перспектив, навичок і талантів, збагачуючи робоче середовище та сприяючи інноваціям.

Основні принципи інклюзивного управління персоналом включають: 1) рівність і доступність - забезпечення рівних можливостей для всіх співробітників, незалежно від їх походження, особистості чи здібностей; 2) визнання та повага - визнання та цінування відмінностей між